

Specializacija iz družinske terapevtske prakse

Univerza v Ljubljani Teološka fakulteta

Predstavitev študijskega programa

1. Informacije o študijskem programu

Študijski program druge stopnje "Specializacija iz družinske terapevtske prakse" prinaša 60 kreditnih točk ECTS in traja 2 leti (4 semestre).

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence

Glavni cilj študijskega programa je pridobitev naprednega teoretičnega in praktičnega znanja na področju družinske terapije. Program je namenjen udeležencem s predhodnim temeljnim teoretičnim znanjem in kompetencami s področja družinske (psiho)terapije, ki so pogoj za vpis. Ponuja jim možnost pridobitve naprednih in dodatnih znanj ter kompetenc, ki jih mednarodna psihoterapevtska združenja štejejo za bistvene za izvajanje družinske (psiho)terapije na visoki profesionalni in strokovni ravni. Med cilji programa je tudi doseganje psihoterapevtske prakse (v obliki kliničnega terenskega dela) in zadostne supervizije, ki sta ključna stebra kompetenc v družinski terapiji. Poleg tega program vključuje posebne predmete in vsebine, ki dodatno dopolnjujejo potrebna znanja.

Splošne kompetence, pridobljene v programu

Po končanem programu bodo udeleženci usposobljeni za:

- Uporabo analize, sinteze in ustreznih teorij za analizo pojavov ter ustvarjalno in samostojno reševanje problemov.
- Organiziranje in načrtovanje dela ter sposobnost samostojnega delovanja v poklicu.
- Obvladovanje znanstvenih orodij, raziskovalnih metod, postopkov in procesov ter njihova uporabo pri delu.
- Komunikacijo v različnih kontekstih in oblikah.
- Odprtost za druga področja ter sposobnost sodelovanja z drugimi poklici in delo v skupinah, z interdisciplinarno uporabo znanja.
- Pridobivanje, uporaba, analiza in vrednotenje ustreznih informacij ter sposobnost razlikovanja med znanstvenimi in popularnimi vsebinami.
- Znanstveno integriteto in prevzemanje odgovornosti.
- Etično, kritično in socialno dialoško delovanje, etični razmislek in zavezanost poklicni etiki.
- Vseživljenjsko učenje in zavezanost družbenemu napredku.
- Uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije.
- Teoretično znanje in vpogled v razvojne usmeritve v stroki, znanosti in družbi.
- Analiziranje in vrednotenje družbenih in razvojnih izzivov ter priporočanje rešitev.

Študijski program za izpopolnjevanje
Specializacija iz družinske terapevtske prakse

- Razumevanje povezav med poklicem, znanostjo in družbo.
- Delo v skupinah z uporabo ustreznih tehnik, pristopov in metod.

Predmetno-specifične kompetence, pridobljene v programu

Udeleženci programa že pred programom pridobijo nekatere kompetence, potrebne za izvajanje družinske ali sistemske terapije. Med programom te delno pridobljene kompetence poglobljajo, razvijajo in krepijo, da bi jih vključili v celoto. Tako udeleženci v programu celostno pridobijo naslednje kompetence:

- Sposobnost vzpostavitve profesionalne terapevtske prakse na področju družinske ali sistemske terapije, ki vključuje vzdrževanje ustreznega terapevtskega okolja, zagotavljanje kakovosti terapevtske prakse, delovanje v strokovnem timu in sodelovanje z drugimi strokovnjaki, povezanimi s prakso družinske terapije (npr. kliničnimi psihologi, psihiatri). Spodbujanje osebne in poklicne rasti ter obvladovanje sprememb in izzivov v zvezi s tem.
- Načrtovanje terapevtskih srečanj in družinske (sistemske) terapije, vzpostavljanje in vzdrževanje terapevtskega odnosa, obvladovanje vprašanj, sprememb in kriz v psihoterapevtskem odnosu in procesu, uravnavanje čustvenih vsebin med srečanji, delo s travmatiziranimi posamezniki ter uporaba različnih terapevtskih tehnik in intervencij (standardnih in novejših, ki temeljijo na dokazih in praksi). Zaključek terapevtskega procesa in vrednotenje terapije.
- Poglobljeno razumevanje teorije in prakse ocenjevanja in diagnosticiranja. Uporaba metod, kot so opazovanje, intervjuji, genogrami in presejalni testi. Ocenjevanje duševnih motenj v skladu z DSM in ICD, motenj, povezanih z zlorabo substanc, in ocenjevanje odnosnega delovanja. Izbira diagnostičnih ali ocenjevalnih metod na podlagi težav strank, kulturnega konteksta in razvojne stopnje. Učinkovito sporočanje ugotovitev drugim strokovnjakom. Upoštevanje mednarodnih smernic za etično in kulturno občutljivo ocenjevanje. Interpretiranje rezultatov ob upoštevanju psihometričnih lastnosti instrumenta in konteksta stranke. Ocenjevanje potrebe po dodatnem ocenjevanju in ozaveščanju ustreznih strokovnjakov in institucij ter ustrezno napotovanje.
- Uporaba psiholoških konceptov in teorij za razumevanje človekovega vedenja in izkušenj. Prepoznavanje in analiziranje duševnih procesov za boljše razumevanje posameznikov in medosebnih odnosov. Konceptualiziranje potreb strank in izbira ustreznih terapevtskih postopkov. Kritično ocenjevanje in prilagajanje terapevtskih pristopov potrebam in okoliščinam strank. Razumevanje teoretičnih modelov in pristopov v psihoterapiji, vključno z modeli sprememb. Uporaba pristopov in modelov sprememb ter biopsihosocialnega okvira v praksi. Poznavanje zgodovinskega razvoja terapevtskih pristopov. Poglobljeno razumevanje sodobnih konceptualnih temeljev družinske ali sistemske terapije. Prilagajanje prakse potrebam in ciljem klientov n družin.
- Poznavanje strategij, načel in temeljnih etičnih, kulturnih, socioloških in verskih smernic v psihoterapevtski praksi. Delo s socialnimi, verskimi in kulturnimi razlikami ter kontekstom v praksi družinske terapije, zlasti s socialnimi, kulturnimi in verskimi manjšinami. Izbira etično ustreznih postopkov na podlagi trenutne družbeno-kulturne ali verske dinamike v psihoterapiji. Prezemanje odgovornosti za upoštevanje etičnega kodeksa glede vprašanj enakosti, raznolikosti ter kulturnih, verskih in socioloških značilnosti.
- Razumevanje znanstvenoraziskovalnih metod, postopkov in procesov, pomembnih za prakso družinske terapije. Razumevanje in uporaba načela „na dokazih temelječe prakse“ ali „z

Študijski program za izpopolnjevanje Specializacija iz družinske terapevtske prakse

raziskavami podprte prakse“. Prepoznavanje in izvajanje ustreznih strategij za ocenjevanje učinkovitosti in izboljšanje družinskih programov, zdravljenj, terapij in tehnik. Poznavanje, vrednotenje in uporaba pomembnih psihoterapevtskih raziskav v praksi družinske terapije, skupaj z ugotovitvami, povezanimi s praksami, ki temeljijo na dokazih, in njihovimi posledicami. Etična, kritična, pravna in kontekstualna ocena raziskovalnih metod in postopkov. Predstavitev raziskovalnih dosežkov na področju družinske terapevtske prakse. Ocenjevanje lastne psihoterapevtske prakse.

- Preventivno delovanje v družbi, zlasti s klienti na področju duševnega zdravja v okviru družinsko-terapevtske prakse. Kritično vrednotenje duševnih procesov, povezanih z zdravim in nezdravim življenjskim slogom. Uporaba nekaterih načel duševnih procesov za spodbujanje duševnega zdravja. Uporaba strategij za krepitev zdravja z vidika pozitivne psihologije v okviru prakse družinske terapije.

3. Merila za sprejem in merila v primeru omejitev vpisa

V študijski program druge stopnje Specializacija iz družinske terapevtske prakse se lahko vpiše, kdor:

- je končal program za izpopolnjevanje iz Zakonske in družinske terapije na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani ali enakovreden študijski program v Sloveniji ali tujini in

- Ima najmanj izobrazbo druge stopnje s področja humanistike ali družboslovja ali enakovredno izobrazbo, ki se po veljavnih predpisih v Sloveniji ali tujini priznava kot druga stopnja (če je druga stopnja izobrazbe z drugega področja, mora kandidat pred vpisom ali v prvem letu študija opraviti študijske obveznosti v obsegu do 60 ECTS, ki jih določi Komisija za študijske zadeve Teološke fakultete Univerze v Ljubljani), in

- uspešno opravljen sprejemni razgovor s komisijo, na katerem kandidat dokaže primernost za program in pokaže strokovno znanje s področja družinske terapije.

4. Merila za dokončanje študije

Za dokončanje študijskega programa za izpopolnjevanje Specializacija iz družinske terapevtske prakse mora študent pridobiti 60 kreditnih točk.

5. Ocenjevanje znanja

Delo udeležencev se ocenjuje s pisnimi in ustnimi izpiti, na seminarjih, poročilih in vajah. Pogoji za opravljanje izpita so izpolnjene zahteve pri vajah, seminarjih in poročilih. Načini ocenjevanja posameznih predmetov so opredeljeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6 do 10 (pozitivne ocene) in od 1 do 5 (negativne ocene):

10 odlično (izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami)

9 zelo dobro (znanje nadpovprečno, vendar z nekaj napakami)

8 zelo dobro (solidni rezultati)

7 dobro (dobro znanje, vendar z nekaj večjimi napakami)

6 zadovoljivo znanje (izpolnjuje minimalna merila)

Študijski program za izpopolnjevanje
Specializacija iz družinske terapevtske prakse

5-1 pomanjkljivo (znanje ne izpolnjuje minimalnih meril)

6. Učni načrt študijskega programa

Učni načrt je sestavljen iz 11 obveznih in 7 izbirnih predmetov, ki jih študenti izbirajo med ponujenimi izbirnimi predmeti. Učni načrti in vsebine predmetov so jasno usklajeni s cilji in kompetencami študijskega programa. Zasnovani so tako, da udeleženci v celoti pridobijo tako teoretično kot praktično znanje s področja prakse družinske terapije, ki je potrebno za njeno izvajanje.

Izpitni red je v skladu s Statutom in pravilnikom UL ter študijskimi pravili TEOF UL.